

Nr 97.

Ankom till riksdagens kansli den 20 maj 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tillfällig löneroglering under år 1919 för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen ävensom angående förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom samma förvaltning samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel jämte en i ämnet väckt motion allt i vad rör jordbruksärenden.
(1:a avd.)

I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1919 (nr 2) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen *dels* att, i avvaktan på proposition angående tillfällig löneroglering för vissa ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, å tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag beräkna

under andra huvudtiteln (punkt 16)	kronor	700,000
» tredje »	(» 2)	»	22,100
» fjärde »	(» 24)	»	64,700
» femte »	(» 20)	»	343,480
» sjätte »	(» 21)	»	568,400
» sjunde »	(» 29)	»	272,497
» åttonde »	(» 73)	»	440,018
» nionde »	(» 56)	»	334,938

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 10 saml. 61 häft. (Nr 97.)

dels ock att till avlöande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel å tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag beräkna

under andra huvudtiteln (punkt 17)	kronor	100,000
» tredje » (» 3)	»	4,000
» fjärde » (» 25)	»	15,600
» femte » (» 21)	»	65,000
» sjätte » (» 22)	»	350,000
» sjunde » (» 30)	»	241,100
» åttonde » (» 74)	»	125,000
» nionde » (» 57)	»	70,000

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 mars 1919 avlåten proposition nr 326, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels medgiva,

att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt propositionen bilagda »förslag rörande tillfällig löneförbättring för olika grupper av befattningshavare år 1919»; dock

att, beträffande befattningshavare å gammal stat, med undantag av den i nämnda förslag upptagna, å äldre stat kvarstående auditören vid flottans station i Karlskrona, den tillfälliga löneförbättringen må utgå med belopp, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet angivna allmänna grunderna för ifrågavarande löneförbättring,

att avlöningstillägg till häradshövding ej må utgå med högre belopp, än att avlöningstillägget och den behållna inkomsten å tjänsten, beräknad enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, uppgå till sammanlagt högst 10,000 kronor,

att avlöningstillägg till lots ej må utgå med högre belopp, än att avlöningstillägget tillsammans med inkomsten av lotspenningar, beräknade enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, uppgå till högst 1,000 kronor,

att avlöningstillägg till teologie professor, som innehar prebendepastorat eller eljest åtnjuter naturaförmåner eller inkomst från enskild donation, ej må utgå med högre belopp, än att hans sammanlagda inkomst av statsmedel och av prebendet, naturaförmånerna eller donationen,

beräknad enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, uppgår till högst 9,700 kronor,

skolande, där på grund av sålunda föreskriven begränsning avlöningstillägget skall utgå med avkortat belopp, avdrag å tillägget i mån av behov göras först å den del, som är att hänföra till lönen, och där-
efter å den del, som är att hänföra till tjänstgöringspenningarna;

att ett provisoriskt tredje ålderstillägg å 200 kronor, varav 100 kronor skola anses motsvara lön och 100 kronor motsvara tjänstgöringspenningar, må under år 1919 utgå till kvinnliga biträden och likställda befattningshavare, som avses i propositionen bilagda förslag rörande tillfällig löneförbättring, efter femton års tjänstgöring under enahanda villkor, som gälla rörande rätt för sådana biträden till förut stadgade ålderstillägg;

att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå till de lots- och fyrväsendet tillhörande befattningshavare å övergångs- och indragningsstat, vilka Kungl. Maj:t prövar skäligt tillägga sådan förmån, med belopp som i varje särskilt fall bestämmes av Kungl. Maj:t i skäligt förhållande till den löneförbättring av ifrågavarande slag, som tillkommer övrig personal vid lots- och fyrväsendet; samt

att den extra personalen vid de förvaltningsgrenar, beträffande vilka tillfällig löneförbättring ovan föreslagits för ordinarie personal, må under år 1919 åtnjuta löneförbättring enligt vad Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder chefen för finansdepartementet därutinnan angivit, bestämmer;

dels för ovannämnda ändamål bevilja å tilläggsstat för år 1919 såsom förslagsanslag

till tillfällig lönereglering för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen

å andra	huvudtiteln	kronor	515,000
» tredje	»	»	24,000
» fjärde	»	»	65,000
» femte	»	»	240,000
» sjätte	»	»	570,000
» sjunde	»	»	219,000
» åttonde	»	»	438,000
» nionde	»	»	340,000 samt

till förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel

å andra	huvudtiteln	kronor	180,000
» tredje	»	»	4,000
» fjärde	»	»	15,000
» femte	»	»	100,000
» sjätte	»	»	350,000
» sjunde	»	»	230,000
» åttonde	»	»	125,000
» nionde	»	»	70,000;

dels förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos försäkringsinspektionen, mynt- och justeringsverket, patent- och registreringsverket, folkskollärarnas pensionsinrättning, flottans pensionskassa och domänstyrelsen, skola utgå av de medel, av vilka vederbörande verks eller inrättnings omkostnader i övrigt bestridas;

dels ock medgiva, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser befattningshavare å allmänna indragningsstaten, må utgå av förslagsanslaget till nämnda stat.

Ifrågavarande proposition, vilken hänvisats, i vad den angår pensions- och indragningsstaterna, till bankoutskottet och såvitt rör jordbruksärenden till jordbruksutskottet, har i övrigt hänvisats till statsutskottet.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehafat en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottet så vitt den rörde jordbruksärenden hänvisad motion, nr 174 av herr *J. A. Hedenström*, vari hemstälts att riksdagen må, i anledning av ifrågavarande proposition nr 326

dels besluta, att tillfällig löneförbättring må för år 1919 utgå till landshövding med 7,000 kronor, till statsministern med 13,500 kronor, till ministern för utrikes ärendena med 11,000 kronor, till en var av övriga departementschefer med 8,000 kronor samt till statsråd utan departement med 10,000 kronor;

dels ock vid bifall härtill vidtaga en sådan höjning av de utav Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1919 ifrågasatta förslagsanslagen till tillfällig löneroglering för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen, att

anslaget å andra huvudtiteln ökas med kronor	6,000
» » tredje » » » »	9,000
» » fjärde » » » »	6,000
» » femte » » » »	6,000
» » sjätte » » » »	153,500
» » sjunde » » » »	6,000
» » åttonde » » » »	6,000
» » nionde » » » »	6,000

I fråga om de skäl motionären anfört till stöd för sin framställning får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet vill erinra att innevarande riksdag redan i huvudsaklig överensstämmelse med Kungl. Maj:ts i ämnet framställda förslag, fattat beslut angående tillfällig lönerereglering under år 1919 för vissa under andra—åttonde huvudtitlarna uppförda befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen ävensom angående förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare under nämnda huvudtitlar inom samma förvaltning samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel. *Utskottet.*

Genom detta beslut har riksdagen jämväl ställt sig avvisande i fråga om den av herr Hedenström i ämnet väckta motionen i vad angår andra—åttonde huvudtitlarna.

Utskottet anser att motsvarande beslut bör fattas i vad rör befattningshavare under nionde huvudtiteln. Beträffande de av Kungl. Maj:t föreslagna beloppen för de olika befattningshavarna har utskottet icke funnit anledning till erinran.

Utskottet hemställer därför,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt med avslag å herr Hedenströms i ämnet väckta motion må i vad angår befattningshavare, tillhörande de under nionde huvudtiteln uppförda verk och myndigheter,

A) medgiva,

1) att tillfällig löneförbättring må under år 1919 utgå vid vissa befattningar å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen enligt bilagda »förslag rörande tillfällig löneförbättring för olika grupper av befattningshavare år 1919 under nionde huvudtiteln» (Bilaga A); dock

att, beträffande befattningshavare å gammal stat, den tillfälliga löneförbättringen må utgå med belopp,

som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämmes i huvudsaklig överensstämmelse med de i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 mars 1919 angivna allmänna grunderna för ifrågavarande löneförbättring;

2) att ett provisoriskt tredje ålderstillägg å 200 kronor, varav 100 kronor skola anses motsvara lön och 100 kronor motsvara tjänstgöringspenningar, må under år 1919 utgå till kvinnliga biträden och likställda befattningshavare, som avses i bilagda förslag rörande tillfällig löneförbättring, efter femton års tjänstgöring under enahanda villkor, som gälla rörande rätt för sådana biträden till förut stadgade ålderstillägg;

3) att den extra personalen vid de förvaltningsgrenar, beträffande vilka tillfällig löneförbättring ovan föreslagits för ordinarie personal, må under år 1919 åtnjuta löneförbättring, enligt vad Kungl. Maj:t, i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder chefen för finansdepartementet i statsrådsprotokollet över finansärenden den 14 mars 1919 angivit, bestämmer;

B) för ovannämnda ändamål bevilja å tilläggsstat för år 1919 såsom *förslagsanslag*

till tillfällig lönereglering för vissa befattningshavare å ordinarie stat inom den civila statsförvaltningen å nionde huvudtiteln 340,000 kronor,

till förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel å nionde huvudtiteln 70,000 kronor.

C) förklara, att kostnaderna för ifrågavarande löneförbättring, i vad den avser personal, såväl ordinarie som extra, hos domänstyrelsen skola utgå av de medel, av vilka verkets omkostnader i övrigt bestridas.

Stockholm den 20 maj 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: se utlåtande nr .

Bilaga A.

Förslag rörande tillfällig löneförbättring
för olika grupper av befattningshavare under nionde huvudtiteln år 1919.

Nionde huvudtiteln. Jordbruksdepartementet.	Föreslaget avlöningstillägg.			
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Departementschefen	2,000	—	—	2,000
1 statssekreterare	—	—	¹⁾ 1,500	1,500
1 expeditiöschef	—	—	²⁾ 1,200	1,200
1 kansliråd	700	300	—	1,000
2 dito	1,400	600	—	2,000
1 förste kanslisekreterare	700	300	—	1,000
2 dito	1,400	600	—	2,000
1 registrator	600	300	—	900
1 andre kanslisekreterare	600	300	—	900
5 dito	3,000	1,500	—	4,500
1 kvinnligt biträde av andra graden	250	100	—	350
1 kvinnligt biträde av första graden	250	100	—	350
2 kvinnliga biträden av dito	500	200	—	700
Summa	—	—	—	18,400
Lantbruksstyrelsen.				
Generaldirektören och chefen	1,100	400	—	1,500
1 byråchef	700	300	—	1,000
3 byråchefer	2,100	900	—	3,000
1 byrådirektör å fiskeribyrån	700	300	—	1,000
1 byrådirektör å lantbruksbyrån	700	300	—	1,000
1 förste byråingenjör	700	300	—	1,000
1 dito	700	300	—	1,000
1 sekreterare	700	300	—	1,000
1 kassör och bokhållare	600	300	—	900
1 notarie	600	300	—	900

¹⁾ Därav 400 kronor motsvarande tjänstgöringspenningar.

²⁾ Därav 300 kronor motsvarande tjänstgöringspenningar.

Föreslaget avlöningstillägg.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Lantbruksstyrelsen (forts.).				
1 kvinnligt biträde i tredje lönegraden	250	100	—	350
2 kvinnliga biträden i dito	500	200	—	700
1 kvinnligt biträde i andra lönegraden	250	100	—	350
5 kvinnliga biträden i dito	1,250	500	—	1,750
1 kvinnligt biträde i första lönegraden	250	100	—	350
1 dito i dito	250	100	—	350
Summa	—	—	—	16,150
Lantbruksakademiens sekreterare,				
tillika ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet samt ordförande i anstaltens nämnd . . .	650	300	—	950
Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet.				
1 avdelningsföreståndare	700	300	—	1,000
5 dito	3,500	1,500	—	5,000
1 överassistent	700	300	—	1,000
1 dito	700	300	—	1,000
1 assistent	—	—	750	750
5 assistenter	—	—	3,750	3,750
Summa	—	—	—	12,500
Lantbruksingenjörer.				
1 lantbruksingenjör i Stockholms län	650	200	—	850
1 lantbruksingenjör	600	200	—	800
21 lantbruksingenjörer	12,600	4,200	—	16,800
1 extra lantbruksingenjör	—	—	750	750
3 extra lantbruksingenjörer	—	—	2,250	2,250
Summa	—	—	—	21,450

Föreslaget avlöningstillägg.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Lantbruksinstitutet.				
Alnarp: 1 professor	700	300	—	1,000
8 professorer	5,600	2,400	—	8,000
1 laborator	600	300	—	900
Ultuna: 1 professor	700	300	—	1,000
7 professorer	4,900	2,100	—	7,000
Summa	—	—	—	17,900
Statskonsulenter.				
1 statskonsulent i boskapsskötsel	¹⁾ 700	300	—	1,000
1 dito i svinskötsel	¹⁾ 700	300	—	1,000
1 dito i får- och getskötsel	¹⁾ 700	300	—	1,000
1 dito i mejerihushållning	¹⁾ 700	300	—	1,000
1 dito i fröodling	¹⁾ 700	300	—	1,000
Summa	—	—	—	5,000
Stuteriöverstyrelsen.				
Styrelsens chef	—	—	1,000	1,000
1 sekreterare	700	300	—	1,000
Summa	—	—	—	2,000
Hingstdepåerna.				
Strömsholm: chefen	700	300	—	1,000
beridaren (med skyldighet att vid stallskolan undervisa i ridning)	375	300	—	675

¹⁾ I det fall, att statskonsulents bostadsort är annan ort än Stockholm, utgår tillägget till lönen efter 600 kronor för år.

	Föreslaget avlöningstillägg.			
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Statens skogsförsöksanstalt.				
1 föreståndare för skogsavdelningen	700	300	—	1,000
1 dito för naturvetenskapliga avdelningen.	700	300	—	1,000
1 laborator i skogsentomologi	—	—	900	900
1 assistent i marklära m. m.	—	—	800	800
1 dito vid skogsavdelningen	—	—	750	750
1 dito vid naturvetenskapliga avdelningen . .	—	—	750	750
1 kvinnligt biträde i tredje lönegraden (kemist) .	250	100	—	350
1 dito i första dito	250	100	—	350
1 skogsbiträde	—	—	500	500
1 dito	—	—	500	500
Summa	—	—	—	6,900
Statens skogsskolor.				
1 föreståndare	500	300	—	800
7 dito	3,500	2,100	—	5,600
Summa	—	—	—	6,400
Lantmäteristyrelsen.				
1 överdirektör	900	300	—	1,200
1 byråchef	700	300	—	1,000
1 dito	700	300	—	1,000
1 lantmäterifiskal	700	300	—	1,000
1 arkivarie	700	300	—	1,000
1 ingenjör	600	300	—	900
1 dito	600	300	—	900
1 kvinnligt biträde	250	100	—	350
2 kvinnliga biträden	500	200	—	700
Summa	—	—	—	8,050

Föreslaget avlöningstillägg.					
Lön.		Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.	
Kronor.		Kronor.	Kronor.	Kronor.	
Lantmäteristaten i orterna.					
1	förste lantmätare	700	300	—	1,000
23	dito	16,100	6,900	—	23,000
1	distriktslantmätare	500	—	—	500
109	dito	54,500	—	—	54,500
1	extra lantmätare	—	—	400	400
39	dito	—	—	15,600	15,600
1	amanuens	—	—	500	500
5	amanuenser	—	—	2,500	2,500
	Summa	—	—	—	98,000
Rikets allmänna kartverk.					
<i>Den geodetiska avdelningen.</i>					
1	observator	700	300	—	1,000
1	dito	700	300	—	1,000
1	geodet	600	300	—	900
5	geodeter	3,000	1,500	—	4,500
<i>Den topografiska avdelningen.</i>					
1	manlig ritare eller gravör	500	250	—	750
11	manliga ritare eller gravörer	5,500	2,750	—	8,250
<i>Avdelningen för ekonomiska arbeten och storkartarbeten.</i>					
1	arbetschef	700	300	—	¹⁾ 1,000
1	kartograf	600	300	—	900

¹⁾ Utgår endast under förutsättning, att befattningshavaren icke är militär i aktiv tjänst, i vilket fall han endast äger uppbära arvodestillägg å 250 kronor.

Föreslaget avlöningstillägg.				
Lön.		Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Rikets allmänna kartverk (forts.).				
17 kartografer	10,200	5,100	—	15,300
1 kvinnlig ritare	250	100	—	350
7 kvinnliga ritare	1,750	700	—	2,450
Övergångsstat.				
1 topograf	—	—	850	¹⁾ 850
2 topografer	—	—	1,700	¹⁾ 1,700
Summa	—	—	—	38,950
Sveriges geologiska undersökning.				
1 överdirektör och chef	900	300	—	1,200
1 andra gradens tjänsteman, sekreterare	700	300	—	1,000
1 dito , museiföreståndare	700	300	—	1,000
1 dito , kemist	700	300	—	1,000
8 dito , statsgeologer	5,600	2,400	—	8,000
Summa	—	—	—	12,200
Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.				
1 överdirektör och chef	900	300	—	1,200
1 byrådirektör	700	300	—	1,000
1 dito	700	300	—	1,000
1 tjänsteman av andra lönegraden (förste statsmeteorolog, förste statshydrograf)	700	300	—	1,000
3 tjänstemän av dito (dito)	2,100	900	—	3,000
1 tjänsteman av första lönegraden (statsmeteorolog, statshydrograf)	600	300	—	900
3 tjänstemän av dito (dito)	1,800	900	—	2,700

¹⁾ Av arvodestillägget anses 300 kronor motsvara tjänstgöringspenningar.

Föreslaget avlöningstillägg.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt				
(forts.).				
1 kvinnligt biträde av tredje graden	250	100	—	350
1 kvinnligt biträde av andra graden	250	100	—	350
4 kvinnliga biträden av dito	1,000	400	—	1,400
1 kvinnligt biträde av första graden	250	100	—	350
3 kvinnliga biträden av dito	750	300	—	1,050
Summa	—	—	—	14,300
Veterinärhögskolan.				
1 professor	700	300	—	1,000
6 professorer	4,200	1,800	—	6,000
1 lärare i hovbeslag och läran om hovens sjukdomar, tillika föreståndare för hovbeslagssmedjan och hovslagarskolan	650	300	—	950
1 prosektor	—	—	900	900
1 laborator i kemi	—	—	900	900
1 klinisk laborator	—	—	900	900
2 kliniska laboratorer	—	—	1,800	1,800
1 assistent	—	—	750	750
3 assistenter	—	—	2,250	2,250
1 lärare i kött- och mjölkkontroll	—	—	375	375
1 kvinnligt biträde	250	100	—	350
Summa	—	—	—	16,175
Veterinärinrättningen i Skara.				
1 föreståndare, lektor	600	300	—	900
1 instruktionsmed	250	175	—	425
Summa	—	—	—	1,325

Föreslaget avlöningstillägg.				
	Lön.	Tjänstgöringspenningar.	Arvode.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Statens veterinärbakteriologiska anstalt.				
1 föreståndare	700	300	—	1,000
1 laborator	600	300	—	900
1 assistent	—	—	750	750
1 kvinnligt biträde	250	100	—	350
1 dito	250	100	—	350
Summa	—	—	—	3,350
Veterinärstaten.				
1 länsveterinär	400	225	—	625
31 länsveterinärer	12,400	6,975	—	19,375
Summa	—	—	—	20,000
Statens affärsverksamhet.				
Domänstyrelsen.				
Generaldirektör och chef	—	—	2,000	2,000
Överdirektör och souschef	—	—	1,500	1,500
1 byråchef	700	300	—	1,000
5 byråchefer	3,500	1,500	—	5,000
1 ombudsman och fiskal	700	300	—	1,000
1 första gradens tjänsteman	600	300	—	900
7 första gradens tjänstemän	4,200	2,100	—	6,300
1 kvinnligt biträde av andra lönegraden	250	100	—	350
4 kvinnliga biträden av dito	1,000	400	—	1,400
1 kvinnligt biträde av första lönegraden	250	100	—	350
10 kvinnliga biträden av dito	2,500	1,000	—	3,500
Summa	—	—	—	23,300